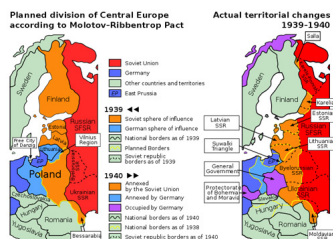

Защо е важно да не се забравя нацистко-съветския Пакт Молотов-Рибентроп

Написано от Красен Станчев
Вторник, 23 Август 2011 07:49

Днес, на **23 август 2011 г. се навършват 72 години от договора за ненападение между Германския Райх и Съветския Съюз**, скрепен с подписите на външните министри на двете страни Йоахим фон Рибентроп и Вячеслав Молотов, в присъствието на Йосиф Сталин и с личното одобрение на детайлите от Хитлер.

След Мюнхенското съглашение от 1938 г., довело до фактичното анексиране на Чехословакия от Германия, Съветска Русия е изолирана от международните дела, но стопанската интеграция с милитаризираща се Германия (в Съветският съюз икономиката поне наполовина е военизирана) е налице, разменят се суровини и енергия, двигатели и военно оборудване.

Разговорите във военната и политическата област се пазят в тайна, но са в ход поне от средата на март 1939 г.

Основното в тях е секретният протокол за подялбата на Полша, балтийските страни и определянето на „сфери на влияние“ (Финландия и Бесарабия) и окупационни зони.

⋮

На 19 август 1939 г. е подписано споразумението за търговско и икономическо сътрудничество, на 21-ви СССР напуска мирните преговори с Великобритания и Франция (за което дори през май 2011 г. президентът Медведев обвини отново тези страни), фон Рибентроп пристига в Москва на 22-ри август; церемонията по подписването се провежда в ранните часове на 24-ти август. На 25-ти август съветската страна отхвърля като „безпредметни“ настояванията на Лондон и Париж за преговори или поне консултации.

Защо е важно да не се забравя нацистко-съветския Пакт Молотов-Рибентроп

Написано от Красен Станчев
Вторник, 23 Август 2011 07:49

Нацистко-съветският договор развързва ръцете на Хитлер да завземе „германската“ част от Полша осем дена по-късно, на 1-ви септември, а Сталин – „своята“ част на 17-ти септември (нарушавайки договора за ненападение с Полша от 1932 г.) Осигурените доставки на храни (Полша), машини (Чехословакия), петрол (Румъния) и суровини (Русия) позволяват на Германия да насочи военните си действия на запад. Русия се опитва през това време да завладее Финландия (без успех), Бесарабия (успешно) и Литва (успешно). Това става с актуализиране на тайния протокол към договора от 23 август 1939 г. За последен път такава актуализация е направена през януари 1941 г., узаконявайки окончателно съветското анексиране на цяла Литва (Договорът за търговско-икономическо сътрудничество остава в сила до 22 юни 1941 г.).

Освен че позволява и подготвя Втората световна война, пактът Молотов-Рибентроп прави възможно и поставя началото на унищожаването на евреи, военнопленници (започнато от съветската армия) и цивилно население (практикувано и от двете армии). Но не само това – тихата експанзия на СССР на запад е един от факторите, мотивирали нарушаването на пакта на 22 юни 1941 г. и опита ѝ за светкавично завземане на Москва. Последниците на този договор още са проблем във вече независимите членове на ЕС Естония, Литва и Латвия. Другите териториални „придобивки“ на Съветския съюз никога не са коригирани и сега са част от Русия, Беларус, Украйна и на тяхна основа има една нова страна – Молдова.

На 23 август 1989 г., по случай 50-тата годишнина на пакта, във все още съветските републики на Естония, Литва и Латвия е организирана 600-километрова „жива верига“ между трите страни с искане за преразглеждане на пакта за независимост от СССР. По това време БКП се чуди как да започне преговори за системно изселване на българските турци.

Тези събития, чиято организация вече е започнала и е известна, по някакъв начин се оказват в центъра на вниманието на срещата между Тодор Живков и Михаил Горбачов, състояла се точно два месеца по-рано, на 23 юни 1989 г.

На тази среща Живков обяснява на свой събеседник как до края на годината ще създадат фирми, а следващата година ще мислят за либерализация на политическия процес, критикува тази либерализация в СССР и другите страни от Варшавския договор, няколко пъти намеква за международните ангажименти на Москва към комунистическите режими, изразява надежда, че икономическото сътрудничество с България ще се задълбочава (разбирай: Москва ще финансира плащанията по заемите с частните кредитори) отново развива идеята си за икономическа интеграция с СССР,

Защо е важно да не се забравя нацистко-съветския Пакт Молотов-Рибентроп

Написано от Красен Станчев
Вторник, 23 Август 2011 07:49

намеквайки, че някои съветски републики ще могат да извлекат поуки от опита на България.

Горбачов на шега му предлага да отиде в Прибалтика да прочете някоя-друга лекция (с. 24 от протокола на срещата). Между другото той още казва, че Москва ще остави България сама да се справи с външните си задължения (защото има силна икономика, умни хора и опитни ръководители).

*Текстът е предоставен на сайта Държавна сигурност.com от **Красен Станчев**. Повече за Пакта Молотов-Рибентроп може да прочетете в рубриката ["Черен календар на комунизма" - месец август.](#)*